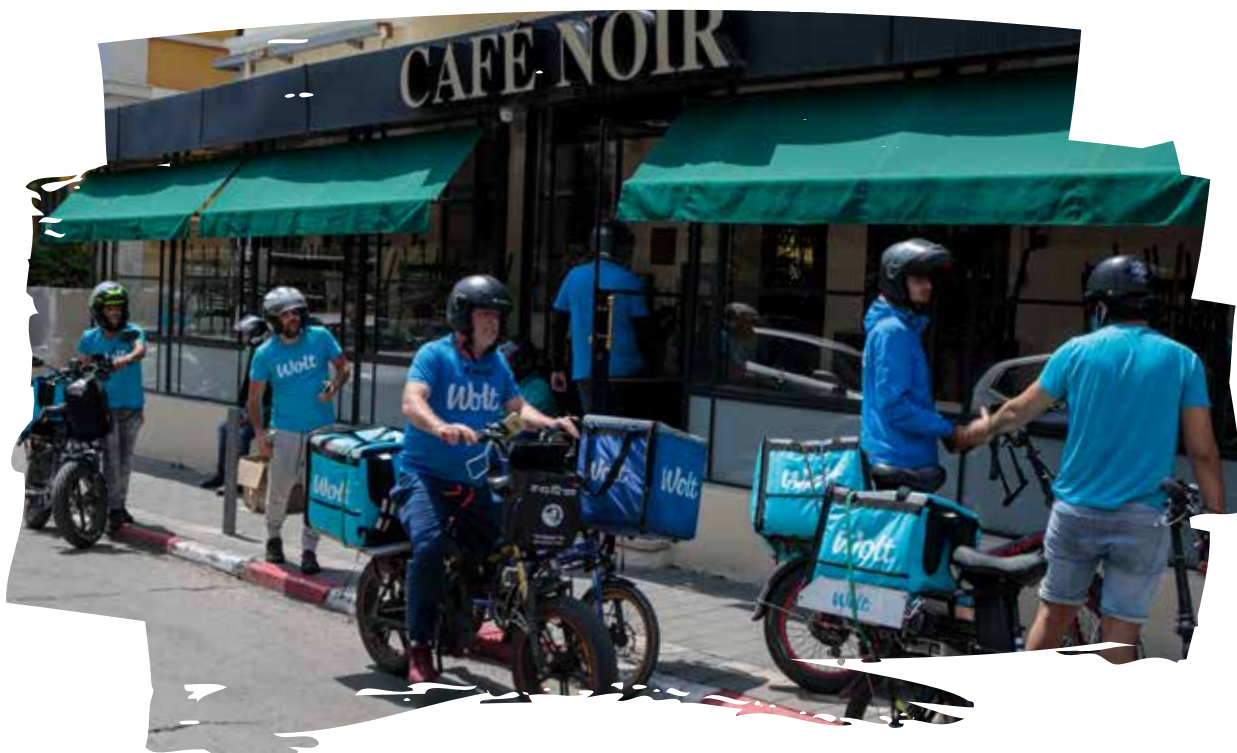

CASE TILL VALUE – Arbetsmarknaden

Trygg anställning och höga krav från arbetsgivare – hur går det ihop?

Det talas ofta om att arbetsgivare ska ta hand om medarbetarna. Det ska de givetvis göra, men det är inte alltid så enkelt. Arbetsgivare och medarbetare har olika mål och intressen. Kan de bådadas intressen förenas?

Arbetsgivare vill vara populära för att kunna rekrytera rätt medarbetare. Samtidigt räknar arbetsgivare noga på intäkter och kostnader, de vill göra så hög vinst som möjligt. De vill att medarbetarna arbetar så mycket de orkar. Men den arbetsgivare som inte är schysst får också svårt att hitta bra medarbetare. Medarbetarna behöver lönen för att köpa mat och betala räkningar. Arbetsgivare ger sysselsättning och meningsfulla jobb, medarbetare får på arbetet bekräftelse och tillfälle att visa sina goda sidor och utvecklas, lönen ökar när karriären går bra.

Trygghet på jobbet

I Sverige finns ett antal lagar som reglerar arbetslivets villkor. Det gäller anställningsskydd, arbetsmiljö, diskriminering, jämställdhet och medarbetarnas rätt till inflytande. Detta gör att medarbetarens skydd mot arbetsgivares intresse av vinster är ganska starkt.

Men det är inte bara statliga lagar och regleringar som försvarar medarbetarnas intressen. Många organisationer jobbar sedan ett par decennier tillbaka med Employer Branding. Det handlar om att profilera arbetsgivarens erbjudande så att det blir attraktivt, både för dem som arbetar för organisationen idag, och för dem som funderar på att göra det i framtiden. Det är som ett löfte – kom och arbeta hos oss så ser vi till att du får ett meningsfullt arbete och bra villkor.

Digitalisering och orimliga arbetsvillkor

Digitaliseringen har banat väg för många digitala tjänster som hjälper köpare att hitta lägsta pris. Men det skapar också en annorlunda arbetsmarknad där marginalerna är små och människor hyrs in till låga priser, utan att lagarna riktigt följs.

Det handlar om appar för taxi, transport av möbler, städtjänster och deponi av skräp där personer kan jobba hur mycket som helst till en mycket låg timlön. Men det handlar också om stora företag som pressar sina medarbetare hårt för att konkurrensen är orimlig: utkörning av mat och paket är ett exempel på en pressad marknad. När du handlar hos ett nätapotek för 15 kronor och de levererar varan hem till dig samma dag utan kostnad säger det sig ju självt att villkoren är orimliga!

Hur kan konflikten lösas?

Att balansera arbetsgivarens och medarbetarens intressen innebär en svår balansgång. En medarbetare behöver trygghet och uppskattning, och man vill veta att man kan betala räkningarna. En arbetsgivare behöver intäkter och marginaler.

Många arbetsgivare ställer höga krav på sina medarbetare. Risken finns att det bara är de som presterar riktigt bra som uppmärksammas. De som inte presterar så bra känner sig inte välkomna hos arbetsgivarna. Men de behövs ju också. Hög sysselsättning kräver att även den som inte är särskilt högpresterande arbetar – och ett välfungerande samhälle behöver många som utför olika tjänster.

I ett hållbart samhälle tillgodoses miljömässiga, sociala och ekonomiska behov. Här kan det finnas många konflikter och många av dem har med arbetsmarknaden att göra. Hur kan dessa konflikter lösas?

Frågor till texten

1. Ge ett exempel på en konflikt mellan trygg anställning och höga krav från arbetsgivare.
2. När presterar man bäst? En del menar att man måste ha hårda krav på sig, andra att man måste känns sig trygg. Vad tycker du?
3. Vem har ansvaret för att arbetsmarknaden fungerar bra och tillgodoser både arbetsgivarens och medarbetarnas behov?

Fördjupningsuppgift

I texten nämns ett antal olika branscher där orimliga arbetsvillkor förekommer. Appar för taxi, transporter och städtjänster är tjänster som många kan utföra och då blir det konkurrens om kunderna. Men orimliga arbetsvillkor förekommer även i andra branscher. Ett exempel är journalister – som är välutbildade och utför högkvalificerade jobb. Ta reda på ytterligare två eller tre branscher där orimliga arbetsvillkor har blivit vanliga.

Fördjupningsfrågor

- Varför tror du/ni att det talas mycket om orimliga arbetsvillkor i vissa branscher, men mindre i andra?
- Vad är förklaringen till att arbetsvillkoren är dåliga/orimliga i de branscher du/ni har valt?